

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Законодавство України:
історія розвитку, соціальна обумовленість,
якість, застосування та вдосконалення»**

(5-6 грудня 2014 року)

Запоріжжя 2014

Редакційна колегія:

Бевзенко В.М. – доктор юридичних наук, професор
Берлач А.І. – доктор юридичних наук, професор
Віхляєв М.Ю. – доктор юридичних наук, доцент
Діхтієвський П.В. – доктор юридичних наук, професор
Додін Є.В. – доктор юридичних наук, професор
Калюжний Р.А. – доктор юридичних наук, професор
Коломоєць Т.О. – доктор юридичних наук, професор
Колпаков В.К. – доктор юридичних наук, професор
Кузьменко О.В. – доктор юридичних наук, професор
Курило В.І. – доктор юридичних наук, професор
Лютіков П.С. – доктор юридичних наук, доцент
Мацелик Т.О. – кандидат юридичних наук, доцент
Мельник Р.С. – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник
Миколенко О.І. – доктор юридичних наук, професор
Приймаченко Д.В. – доктор юридичних наук, професор
Школик А.М. – кандидат юридичних наук, доцент

Законодавство України: історія розвитку, соціальна обумовленість, якість, застосування та вдосконалення: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 5-6 грудня 2014 року / За заг. ред. Т.О. Коломоєць. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 216 с.

ISBN 978-617-7178-49-0

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Законодавство України: історія розвитку, соціальна обумовленість, якість, застосування та вдосконалення», яка відбулася на базі юридичного факультету Запорізького національного університету 5-6 грудня 2014 року.

УДК 342(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)я43

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Особливості предмету і методу правового регулювання підгалузі права Галета О.А.	8
Конвенція Оучи 1932 г. как инструмент европейской межгосударственной экономической интеграции в период между двумя мировыми войнами Кацин М.Е.	10
Правова ідеологія в системі регулювання суспільних відносин Луцький А.І.	12
Порядок надання медичної допомоги застрахованим у 20-х рр. ХХ ст. Мельничук М.О.	15
Діаспора як суб'єкт права Фурдик Т.М.	18

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Проблемні питання виборчої системи Сполучених Штатів Америки Адашис Л.І., Кукуруз О.В.	22
Мирні зібрання як форми передвиборної агітації в Україні Богашов О.А.	25
Вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та рішень Європейського суду з прав людини на нормотворчу діяльність країн Європи Чубенко А.А.	28

СЕКЦІЯ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Деякі проблемні аспекти застосування законодавства про банківську таємницю Братковський В.М.	32
Класифікація договорів перевезення автомобільним транспортом Гейнц Р.М.	35
Деякі особливості спадкування особами, які мешкають в фактичних шлюбних відносинах Донцов Д.Ю.	37
Емансипована особа як суб'єкт цивільно-процесуальних правовідносин Козак І.В.	40
Момент укладення договору банківського вкладу Лепех С.М.	43
Сім'я як основа сімейного права і держави загалом Матвеева Л.В.	45
Відмова в нотаріальному посвідченні правочинів про відчуження житла Парубець Р.В.	47

Поняття та зміст статутного представництва в цивільному судочинстві Русин О.Ю.	50
Сторони договору про надання готельних послуг Устінський А.В.	53
Звичасві витоки сімейного законодавства України Шищак-Качак О.О.	56

СЕКЦІЯ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Правове регулювання статусу закладу охорони здоров'я як суб'єкта надання медичних послуг Валентова К.В.	60
Зловживання монополієм становитим за законодавством України Готіна К.С.	63
Проблеми застосування ф'ючерсних угод як виду біржових угод Іващенко В.В.	66
Юридична природа аутсорсингу Клімчук О.С.	69
Проблеми правового регулювання послуги охорони як виду господарської діяльності Косінчук О.М.	71
Боротьба з недобросовісною конкуренцією в Україні Руда О.Ю.	75
Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності Цибульська О.Л.	78
Типи антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання Шейн М.П.	81

СЕКЦІЯ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Деякі особливості проекту трудового кодексу Клименко Є.А.	83
Організація правового забезпечення временної нетрудоспособности беременних в контексте українського и європейського законодавства Кучер И.В.	85
Оплата праці як об'єкт правової охорони у випадках припинення діяльності роботодавця і його неспроможності Ніндіпова В.І.	88
Визначення поняття «продовольча безпека» Орешкова А.Ф.	91
Особливості правового регулювання праці жінок Пасько С.В.	94

СЕКЦІЯ 6. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Шляхи вдосконалення правового забезпечення системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві Андрійченко А.І.	97
Доходи і видатки бюджетів: проблеми тлумачення понять Васко А.Р.	99
Мета та завдання державного внутрішнього аудиту як виду фінансового контролю Вороніна В.В.	102
Інформаційна безпека як складова національної безпеки Гашенко Г.Г.	106
Форми реалізації громадянами України права на управління державними справами Головко В.В.	108
Особливості визначення поняття «податкова звітність» у законодавстві України та науці податкового права Городок Я.В.	111
Вищі навчальні заклади в системі вищої освіти України Губерська Н.Л.	114
Зближення законодавства України з європейським та міжнародним правом у митній сфері: митний режим чи митна процедура? Даньків У.І.	116
Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності: роль судів загальної юрисдикції Зубов О.С.	119
Реформування системи органів публічного адміністрування в Україні в умовах ХХІ сторіччя Кальонов О.О.	122
Питання стабілізації валютного курсу у сучасних умовах в Україні Кемінь С.В.	125
Шляхи вдосконалення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності Козинка А.С.	127
До питання вдосконалення системи кадрового забезпечення судів, пов'язаного з процедурою переведення суддів Лагнюк О.М.	129
Фонди коштів та їх значення для фінансової системи держави Латковський П.П.	133
Особливості приватної охоронної діяльності. Міжнародний досвід приватної охоронної діяльності Лоїк Є.В.	136
Щодо питання застосування заходів адміністративного примусу у сфері сплати податків Павлюх О.А.	139
Міжбюджетні відносини в Україні Романчук О.М.	142
Правові проблеми інформаційної згоди пацієнта на медичне втручання із застосуванням нанотехнологій Рябець Т.С.	145

Видатки бюджету та їх ефективність Сеньків Х.В.	147
Аналіз ефективності державної антикорупційної політики Скочиляс-Павлів О.В.	149
Пропозиції визначення моменту застосування строку накладення адміністративного стягнення Токарєва К.С.	152
Норми-дефініції банківського законодавства Чернадчук В.Д.	154
Особливості порядку реєстрації платників податку на додану вартість за законодавством Чеської Республіки Шаренко М.С.	157

СЕКЦІЯ 7. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Проблеми кваліфікації умисного знищення або пошкодження майна Дудоров О.О.	160
Корупція в медицині України в аспекті недосконалої підготовки медичного працівника і громадської ідеї оплати за роботу лікаря Єдинак О.В.	165
Становлення відповідальності за доведення до самогубства Іваненкова Н.М.	167
До питання призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень Ігнатенко М.П.	169
Закон про реабілітацію політичних в'язнів: що мав на увазі законодавець? Дудоров О.О., Письменський Є.О.	171
Примирення та кримінальний проступок Поліщук О.М.	177
Щодо запровадження в Україні програм з протидії жіночій насильницькій злочинності Продан Т.В.	179
Особливості кваліфікації зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (стаття 365-2 КК України) Шпак М.В.	183

СЕКЦІЯ 8. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Дистанційне кримінальне провадження: недоліки законодавчої регламентації і шляхи їх усунення Білоус В.В.	185
Щодо питання про здійснення доказування у підготовчій частині судового розгляду у кримінальному провадженні Кисляк Н.С.	188
Час як елемент предмету кримінального процесуального регулювання Лоскутов Т.О.	191

До питання про удосконалення механізму правового регулювання відводу за чинним КПК України Пироженко О.С., Кучер О.В.	193
--	-----

СЕКЦІЯ 9. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

Поняття суддівського розсуду: філософсько-правовий аспект Поповський Д.П.	197
Правові основи розвитку прокуратури України Фаріон Р.В.	200

СЕКЦІЯ 10. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Порушення інтересів міжнародного співтовариства як підстава дії універсальної кримінальної юрисдикції Гайдей К.М.	203
Роль международных санкций и контрмер в современных международных отношениях Ковалев А.С.	206
Міжнародне співробітництво у сфері протидії торгівлі людьми Мовчан К.В.	209
Застосування практики Європейського суду з прав людини при розгляді податкових спорів Чесановська Т.П.	212

КЛАСИФІКАЦІЯ ДОГОВОРІВ ПЕРЕВЕЗЕННЯ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ

*Гейнц Р.М., кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права,*

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Правове регулювання перевезень є однією з найважливіших категорій у цивільному законодавстві України без з'ясування яких неможливо вирішити проблеми, які виникають у зв'язку зі здійсненням перевезень автомобільним транспортом. Актуальність досліджуваного питання зумовлюється ще й тим, що у період переходу до ринкової економіки регулювання перевезень автомобільним транспортом переміщається в площину диспозитивного, тобто договірного регулювання. Договори перевезення автомобільним транспортом є різними за правовим змістом, регулюються Цивільним кодексом України [1] й спеціальними нормативно-правовими актами.

Одним із учасників перевізних відносин завжди виступає транспортна організація (підприємство), тому цивільно-правові договори за участю транспортних організацій, традиційно, ще з часів радянського періоду, називають транспортними договорами [2, с. 345].

Діяльність транспортних організацій полягає у просторовому переміщенні вантажів, пасажирів, багажу, пошти, наданні інших послуг клієнту. Здійснення перевезення як послуга збігається з процесом її споживання і невіддільне від самої діяльності перевізника [3, с. 248]. Тому, договори перевезення в цілому і автомобільним транспортом, зокрема, відносяться до договорів з надання послуг. В договорах перевезення автомобільним транспортом надання послуги перевезення невіддільне від діяльності автоперевізника – послугонадавача. Крім того, корисний ефект перевезення не виступає у вигляді певного осяжного матеріалізованого результату, а полягає в самому процесі надання послуги перевезення, і виражається в юридичних наслідках – в набутті прав та обов'язків сторін договору. Основний зміст зобов'язань, що виникають з договорів перевезень автомобільним транспортом, складає обов'язок боржника здійснити фактичні дії, спрямовані на переміщення матеріальних цінностей або людей в просторі, застосовуючи при цьому автомобільний транспортний засіб. Поняттям автомобільний транспортний засіб, відповідно до абз. 4 ст.1 Закону України «Про автомобільний транспорт» [4], охоплюється автобус, вантажний та легковий автомобіль, причіп, напівпричіп. Законодавець розрізняє автомобільні транспортні засоби загального, спеціалізованого та спеціального призначення.

З урахуванням положень глави 64 ЦК України та нормативно-правових актів, які регулюють перевезення автомобільним транспортом, за предметом регулювання можна виокремити такі види договорів перевезення автомобільним транспортом:

- 1) договір перевезення вантажу;
- 2) договір перевезення пасажирів та багажу;
- 3) договір перевезення пошти.

В літературі виділяється ще один вид – договір перевезення небезпечного вантажу [5, с. 545].

Предметом договору перевезення пасажирів є доставка пасажирів та його багажу в пункт призначення. Предметом договору перевезення вантажу є доставка вантажу в пункт призначення. Перевезення вантажів здійснюється вантажними автомобілями, перевезення пасажирів – легковими автомобілями та автобусами.

Автотранспортні правовідносини можуть бути спрямовані або на організацію транспортного процесу (наприклад, відносини з планування перевезень), або на безпосереднє виконання транспортної діяльності (наприклад, відносини з перевезення конкретного вантажу) [6, с. 164]. Тому, якщо взяти за основу ціль договору перевезення, то всі договори, що опосередковують перевезення автомобільним транспортом, можуть бути диференційовані на дві групи: 1) договори, спрямовані на організацію перевезень, метою яких є визначення обсягу перевезень вантажів, кількості наданих транспортних засобів, а також визначають порядок роботи відправників вантажу й перевізників (річний договір, договори про надання автомобільних транспортних засобів та пред'явлення вантажу до перевезення) 2) договори, спрямовані на доставку вантажів, пасажирів та багажу в пункт призначення (реальний договір перевезення конкретного вантажу й договір перевезення пасажирів). О. Є. Харитонов зазначає: «Основними є договори перевезення, оскільки вони безпосередньо стосуються переміщення того чи іншого матеріального об'єкта. Допоміжні договори не відіграють самостійної ролі та спрямовані на забезпечення виконання основних транспортних договорів.» [7]. Підхід до поділу транспортних договорів на дві групи – основні – договори перевезення та допоміжні – договори на організацію перевезень, договори про технічне обслуговування і ремонт автомобільного транспортного засобу є усталеним в доктрині цивільного права.

За правовим статусом перевізника договори перевезення автомобільним транспортом можна поділити на:

- 1) договори, перевезення за якими здійснюється транспортом загального користування;
- 2) договори, перевезення за якими здійснюється відомчим транспортом;
- 3) договори, перевезення за якими здійснюється індивідуальним транспортом.

Автомобільний транспорт загального користування надає послуги з перевезень як у внутрішньому, так і в міжнародному сполученнях.

Внутрішні перевезення вантажів автомобільним транспортом можуть здійснюватися у прямому та змішаному сполученні.

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про автомобільний транспорт», залежно від виду послуг, які надаються пасажирів автомобільного транспорту загального користування договори перевезення поділяються на автобусні, таксі та вантажопасажирські перевезення.

Автобусні перевезення – це переміщення людей і багажу за допомогою автобусів. Внутрішні перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в свою чергу поділяються на міські, приміські, міжміські міжобласні, міжміські міжобласні.

Підсумовуючи викладене, можна зазначити, що договори перевезення автомобільним транспортом можна класифікувати за предметом регулювання, за правовим статусом перевізника, за предметом перевезення, за видом послуг, які надаються пасажирів автомобільного транспорту загального користування.

Договори перевезення автомобільним транспортом відносяться до договорів про надання послуг, серед яких виокремлюють основні та допоміжні транспортні договори.

Правова регламентація договірної регулювання автомобільних перевезень повинна враховувати особливості автомобіля, як транспортного засобу, що забезпечує перевезення, його різновиди (автобус, маршрутне таксі, легковий автомобіль, вантажний автомобіль тощо), мобільність та те, що з його допомогою здійснюється повсякденний зв'язок між підприємствами інших видів транспорту.

Література:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
2. Цивільне право України: в 2-х томах [підручник] / [за ред. д-ра юрид. наук, проф. Є. О. Харитоновна; канд. юрид. наук Н. Ю. Голубевої]. – [вид. друге]. – Х.: Одісей, 2010. – Т. 2. – 872 с.
3. Луць В. В. Контракти в підприємницькій діяльності: навч. посіб. / В. В. Луць. – [2-е вид., перероб. і допов.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. — 576 с.
4. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.
5. Договірне право. Особлива частина: навч. посібн. /Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова та ін.: за ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
6. Транспортне право України: навч. посібн./ Демський Е.Ф., Гіжевський В.К., Демський С.Е., Мілашевич А.В.; За заг. ред. В.К. Гіжевського, Е.Ф. Демського. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.
7. Бичкова С.С. Цивільне право України. Договірні та не договірні зобов'язання: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / С.С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.; за заг. ред. С.С. Бичкової. – К.: КНТ, 2006. – 498с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.big-lib.com/book/6_civilne_pravo_ukraini_dogovirni_ta_nedogovirni_zobovyazannya/522__1_zagalni_polojennya_pro_transportni_dogovori. Час доступу: 25 листопада 2014 р.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ОСОБАМИ, ЯКІ МЕШКАЮТЬ В ФАКТИЧНИХ ШЛЮБНИХ ВІДНОСИНАХ

*Донцов Д.Ю., здобувач кафедри цивільного права,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

Зміна ідеологічних орієнтирів після розпаду СРСР призвела до поширення фактичних шлюбних відносин, питома вага яких, у порівнянні з зареєстрованими шлюбними відносинами постійно зростає. Таке проживання може мати різні хронологічні показники, проте чоловіком та жінкою під час таких відносин набувається майно, майнові права, взаємні права та обов'язки. СК України закріпив рівні права чоловіка та жінки, які проживають у незареєстрованому